

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R: Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach

DYDDIAD: 3 Gorffennaf 2023

LLEOLIAD:

TEITL: Adroddiad am y Gofrestr Tai

PWRPAS YR ADRODDIAD: Gwybodaeth y mae'r pwyllgor Craffu wedi gofyn amdani

**RHESWM Y MAE'R
PWYLLGOR CRAFFU
WEDI GOFYN AM Y
WYBODAETH:**

Cefndir

Mae Cofrestr Tai Cyffredin Ceredigion wedi bodoli er 2009 ac erbyn hyn, mae Barcud, Caredig a Thai Wales & West yn bartneriaid iddi. Mae'r Gofrestr Tai yn amlygu'r anghenion a'r galwadau am dai yn y Sir, sy'n tyfu, ac mae'n galluogi trefniadau i ddyrannu tai cymdeithasol trwy gyfrwng proses ymgeisio a dyrannu gadarn.

Caiff yr holl unedau tai yng Ngheredigion eu dyrannu gan Landlord yr eiddo yn unol â'r Polisi Dyrannu Cyffredin, a chaiff ceisiadau am dai eu rheoli gan yr Awdurdod Lleol a'u cynnal trwy gyfrwng gwefan Dewisiadau Tai Ceredigion.

Y broses ymgeisio

Pwy sy'n gallu gwneud cais?

Gall unrhyw un a fyddai'n dymuno gwneud cais am Dai yng Ngheredigion ddefnyddio'r gwasanaeth. I wneud cais i ymuno â'r Gofrestr Tai, rhaid bod ymgeiswyr dros 16 oed. Fodd bynnag, ni fydd rhai pobl yn gymwys i gofrestru i wneud cais am dai cymdeithasol. Mae angen bod ymgeiswyr yn Ddinasyddion Prydeinig neu wedi cael caniatâd i aros.

Dilynir y Polisi Dyrannu Cyffredin er mwyn sicrhau bod y bobl sydd yn yr angen mwyaf yn cael cynnig tai cymdeithasol. Mae pedair cofrestr yn sicrhau bod ymgeiswyr yn cael eu gosod ar y gofrestr/cofrestrau cywir ar gyfer eu hangen: Tai Hygyrch, Tai Fforddiadwy, Anghenion Cyffredinol a Phobl Hŷn.

Sut i wneud cais

Gwneir yr holl geisiadau trwy wefan Dewisiadau Tai Ceredigion:

www.ceredigionhousingoptions.cymru

Pan na fydd hyn yn bosibl i'r ymgeisydd/ymgeiswyr, croesawir ceisiadau dros y ffôn (trwy Clic 01545 574123) Mae Swyddogion Clic yn mewnbynnu'r ceisiadau trwy'r wefan uchod hefyd, gan sicrhau cysondeb a dull gweithredu syml a hawdd i'w ddefnyddio. Mewn sefyllfaoedd eraill, byddwn yn defnyddio llyfrgelloedd lleol, rhwydwaith partneriaid y Grant Cymorth Tai a Chysylltwyr Cymunedol er mwyn helpu a chynorthwyo ymgeiswyr i gael lle ar y Gofrestr Tai, gan sicrhau na chaiff unrhyw un eu heithrio. Cynlluniwyd y ffurflen gais i ofyn cwestiynau perthnasol i'r achos unigol yn unig.

Yr hyn y mae angen i ni ei wybod

Mae'r ffurflen gais yn gynhwysfawr er mwyn sicrhau bod modd portreadu casgliad helaeth o sefyllfaoedd a'u hasesu mewn ffordd briodol. O ganlyniad, byddwn yn gofyn am y wybodaeth ganlynol fel isafswm er mwyn ein galluogi i fandio ceisiadau:

- Hanes cyfeiriadau
- Cysylltiad lleol gyda Cheredigion
- Incwm a chynilion yr aelwyd
- Yr ardaloedd y mae'r ymgeiswyr yn dymuno byw ynddynt
- Amodau tai
- Anghenion meddygol
- Unrhyw risg o fod yn ddigartref

Rydym wedi cynnig hyd at 5 ardal y gall ymgeiswyr eu dewis er mwyn manteisio i'r eithaf ar eu cyfle i fyw mewn ardaloedd o'u dewis, a phan fo modd a phan fo hynny'n briodol, i aros yn eu cymunedau. Law yn llaw â'r ffurflen gais, darparir matrices stoc er mwyn hysbysu ymgeiswyr pan fydd eiddo yn cyfateb â'u hanghenion, gan sicrhau nad yw dewisiadau ardal yn afrealistig neu'n cael eu gwastraffu. Gan gydnabod yr anawsterau wrth sicrhau llety addas ar gyfer y rhai sydd ag anabledau corfforol ac y mae angen tai hygyrch arnynt, caiff hwn ei godi i 10 ardal o'u dewis.

Diweddarau ac Adnewyddu ceisiadau

Ymgeiswyr sy'n gyfrifol am ddiweddarau ceisiadau a chynnal adolygiad blynyddol. Mae hyn yn ein galluogi i ddyrannu eiddo i'r ymgeisydd mwyaf addas a phriodol. Bydd swyddogion yn sicrhau y cynigir pob cyfle i ymgeiswyr, yn enwedig y rhai mewn sefyllfaoedd mwy anodd, i adnewyddu eu ceisiadau ac i barhau i fod yn weithredol ar y Gofrestr Tai, yn y band cywir.

Gwefan Dewisiadau Tai

Yn ogystal â chynnwys y ffurflen gais, mae'r wefan dewisiadau tai yn cynnwys llawer iawn o wybodaeth sy'n ymwneud â'r broses ymgeisio a thai cyffredinol. Gan gynnwys, y Polisiâu Dyrannu, cyngor a chymorth sy'n ymwneud â digartrefedd, a gwybodaeth am addasiadau tai. Mae'r wefan yn cynnwys dewin dewisiadau Tai hefyd, sy'n gallu cynnig cyngor i ymgeiswyr am y datrysiadau tai sydd ar gael iddynt.

Bandio

Mae'r Gofrestr Tai Cyffredin yn defnyddio system bandio ac amser yn aros i gynorthwyo'r broses o ddyrannu tai.

Caiff ceisiadau eu bandio yn ôl eu hanghenion tai, a bennir gan y wybodaeth a gyflwynir yn y cais. Mae'r polisi dyrannu yn ceisio cynnal a chryfhau cymunedau trwy gyfrwng sawl datganiad polisi gwahanol, er enghraifft, cydnabod bod cyflogaeth a chysylltiad lleol yn ffactor cadarnhaol. Caiff dyraniadau tai eu gwneud o'r tri band 'dewis rhesymol' (A-C) trwy gyfrwng system gwota – Band A 40% Band B 30% a Band C 30%

Mae defnyddio system bandio yn cyfleu neges glir i ymgeiswyr am eu safle ar y rhestr. Mae 'amser yn aros' yn ffordd decach a mwy dealladwy o neilltuo tai i bobl yr aseswyd bod ganddynt angen tebyg am dai. Yn ogystal, rydym yn gwahaniaethu mewn ffordd glir rhwng y bandiau 'dewis rhesymol' a'r bandiau dewis nad yw'n rhesymol, gan gyfeirio ymgeiswyr i ddewisiadau tai eraill pan fo hynny'n briodol.

Cysylltiadau a Budd-daliadau

Mae'r Tîm Cofrestr Tai, trwy gyfrwng y Gofrestr Tai Cyffredin, yn gweithio mewn partneriaeth â Dewisiadau Tai a Chymorth Tai, i nodi pobl a risgiau digartrefedd yn gynnar, gan alluogi i ymyrraeth gynnar a gwaith atal gael ei gydlynu. Yn ei dro, mae hyn yn manteisio i'r eithaf ar y broses o ddefnyddio a dyrannu stoc ar draws y Sir ar sail yr angen.

Mae'r dull gweithredu partneriaeth hwn yn hwyluso cyngor a gwybodaeth am grantiau hefyd, yn enwedig ar gyfer addasiadau gyda'r Tîm Grantiau, gan ganiatáu i bobl aros yn eu cartrefi a'u cymunedau.

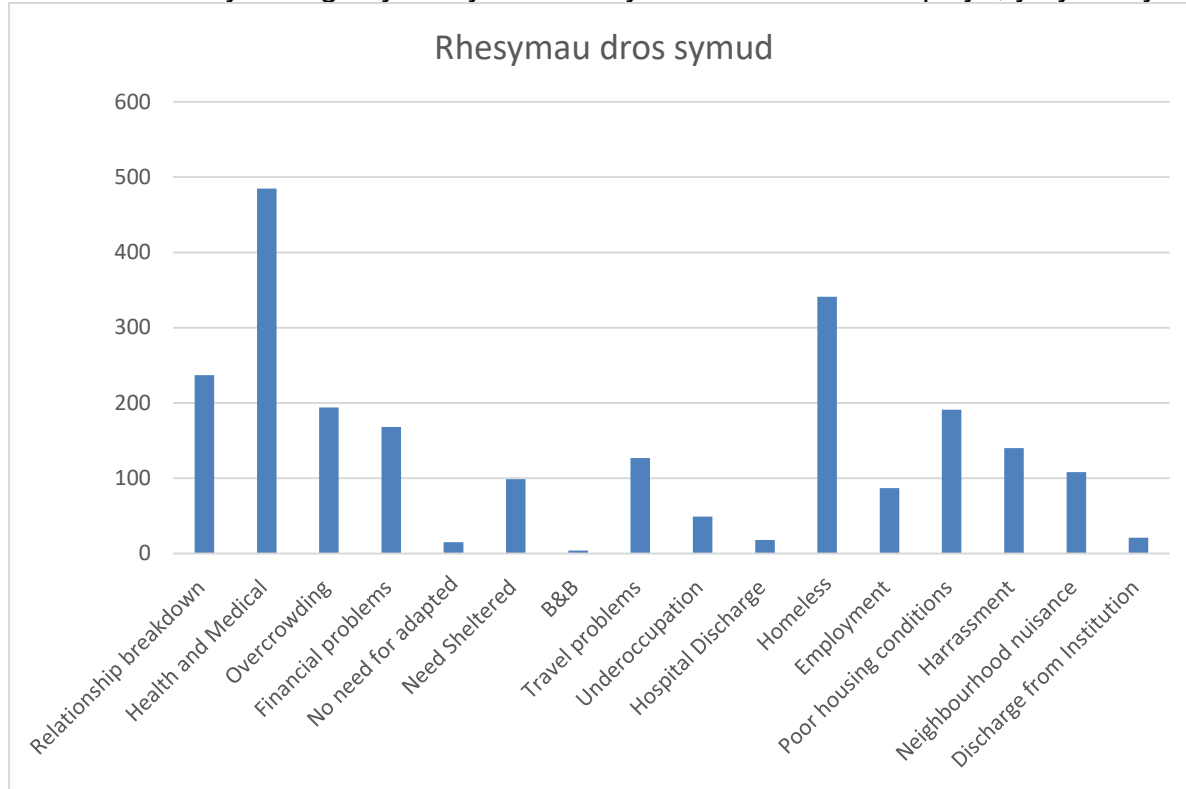
Yn ogystal, caiff gwybodaeth am y galw ei chasglu o'n Cofrestr Tai er mwyn amlygu anghenion o ran datblygiad tai cymdeithasol a fforddiadwy yn y dyfodol. Mae hyn hefyd yn cynorthwyo'r Tîm Cynllunio wrth iddynt wneud penderfyniadau.

Mae'r holl bethau uchod yn ein helpu i nodi tueddiadau hefyd, i'w hadlewyrchu yn y Strategaeth Tai a'r Polisi.

Data y Gofrestr Tai

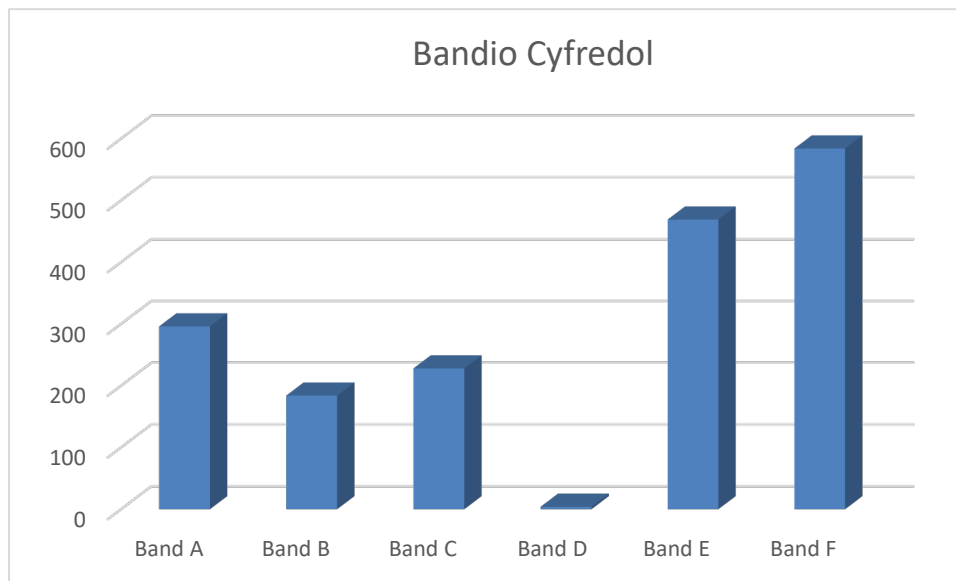
Cafwyd 1276 o geisiadau newydd rhwng 1 Ebrill 2022 a 31 Mawrth 2023.

Mae'r tabl isod yn dangos y rhesymau dros y ceisiadau a wnaethpwyd, yn ystod yr un cyfnod.

Gan gyfeirio at y system Bandio, mae'r canlynol yn ddadansoddiad cyfredol o'r Gofrestr Tai Cyffredin:

Band A	296
Band B	184
Band C	228
Band D	4
Band E	469
Band F	584

Rhwng 1 Ebrill 2022 a 31 Mawrth 2023, gwnaethpwyd cyfanswm o 240 o Ddyraniadau, ac roedd 79 o'r rheiny i ymgeiswyr yr oedd Dyletswydd Digartref yn ddyledus iddynt

Roedd y dyraniadau ar gyfer blwyddyn 22/23 fel a ganlyn:

Band A	Band B	Band C	Band D	Band E	Band F	Total
99	69	62	0	9	1	240

Cwotâu (targed 40%/30%/30%)

Band A	Band B	Band C
41%	29%	30%

**A gwblhawyd Aseiad Effaith Amh
Integredig? Os na, nodwch pam**

Crynodeb:

Tymor hir: Amh

**LLESIANT
CENEDLAETHAU'R
DYFODOL:**

Integreiddio: Amh

Cydweithio: Amh

Cynnwys: Amh

Atal: Amh

ARGYMHELLIAD(ARGYMHELLION):

Er gwybodaeth yn unig

RHESWM DROS YR ARGYMHELLIAD(ARGYMHELLION):

Fel yr uchod.

Enw Cyswllt:

Llŷr Hughes / Cerys Purches-Phillips

Swydd:

Rheolwr Corfforaethol – Gwasanaethau Tai
Swyddog Tai Uwch – Strategaeth a Monitro

Dyddiad yr Adroddiad:

05/06/2023

Acronymau:

CORESTR TAI

LLYR HUGHES – RHEOLWR CORFFORAETHOL – TAI

CERYS PURCHES-PHILLIPS – UWCH SWYDDOG TAI – STRATEGAETH A MONITRO

PWRPAS Y GOFRESTR/GALWADAU'R GWASANAETH

Prosesu Ceisiadau

Ymholiadau cyffredinol

Diwygio Ceisiadau

Adolygu Ceisiadau

Cysylltu â Chydweithwyr
Digartrefedd, Cymorth Tai,
Safonau a Grantiau Tai,
Landlordiaid Cymdeithasol
Cofrestredig partner, adrannau
eraill CSC ac asiantaethau allanol

Adroddiadau galw am dai ar
gyfer Timau Datblygu a
Chynllunio

PARTNERIAID

- Gwneir cynigion gan y Gymdeithas Dai
- Mae tenantiaethau gyda'r Gymdeithas Dai

PROSES YMGEISIO

- Y cyfan ar-lein
- Gwefan: <https://www.ceredigionhousingoptions.cymru/>
- Clic – 01545 574123
- Cais
  - Cymhwysedd ar gyfer Mewnfudo
  - Cyflogaeth
  - Cysylltiad Lleol (Lluoedd EF)
  - System Mesur Iechyd a Diogelwch ar gyfer Tai
  - Geirdaon Tenantiaeth (gan gynnwys “ddim yn ffafriol”)
  - Perchen Feddiannydd
  - Asesu Blaenoriaeth Feddygol
  - Risg o Ddigartrefedd

POLISIÄU/COFRESTRAU

Anghenion
Cyffredinol

Pobl Hân

Hygyrch

Tai
Fforddiadwy

POLISI DYRANNU CYFFREDIN

System Gwota ar gyfer cymunedau cynaliadwy: Band A 40% Band B 30% Band C 30%

Amser yn Aros - ailosod os bydd y band yn symud i fyny

Mae lluosrifau yn symud y bandio i fyny

Rheoli disgwyliadau

Yn gyson drwy'r holl Gofrestrau a Pholisïau

BANDIO

- Band A – F (Nid oes neb yn cael ei eithrio) *Dinasyddion Prydeinig neu wedi cael Caniatâd i Aros
- Band A – C – Bandio â Blaenoriaeth, i gwrdd â dyletswydd
- Band D – Anghenion isel
- Band E – Dim angen am dai wedi'i nodi, yn unol â'n Polisi
- Band F – Ddim yn addas ar gyfer Tai Cymdeithasol ar hyn o bryd (opsiynau Tai Fforddiadwy amgen)

CEISIADAU - 01/04/2022 | 31/03/2023

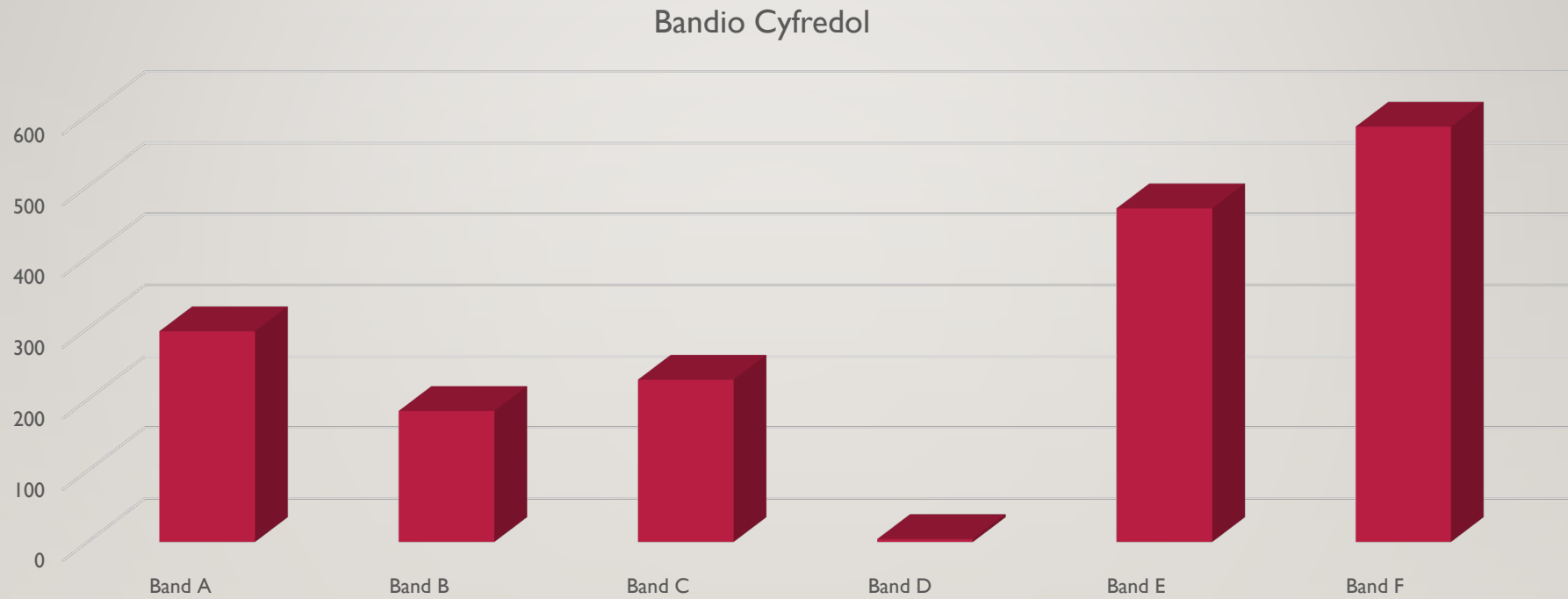
Ceisiadau a
Gafwyd –
1276

Ceisiadau a
Aseswyd –
1083

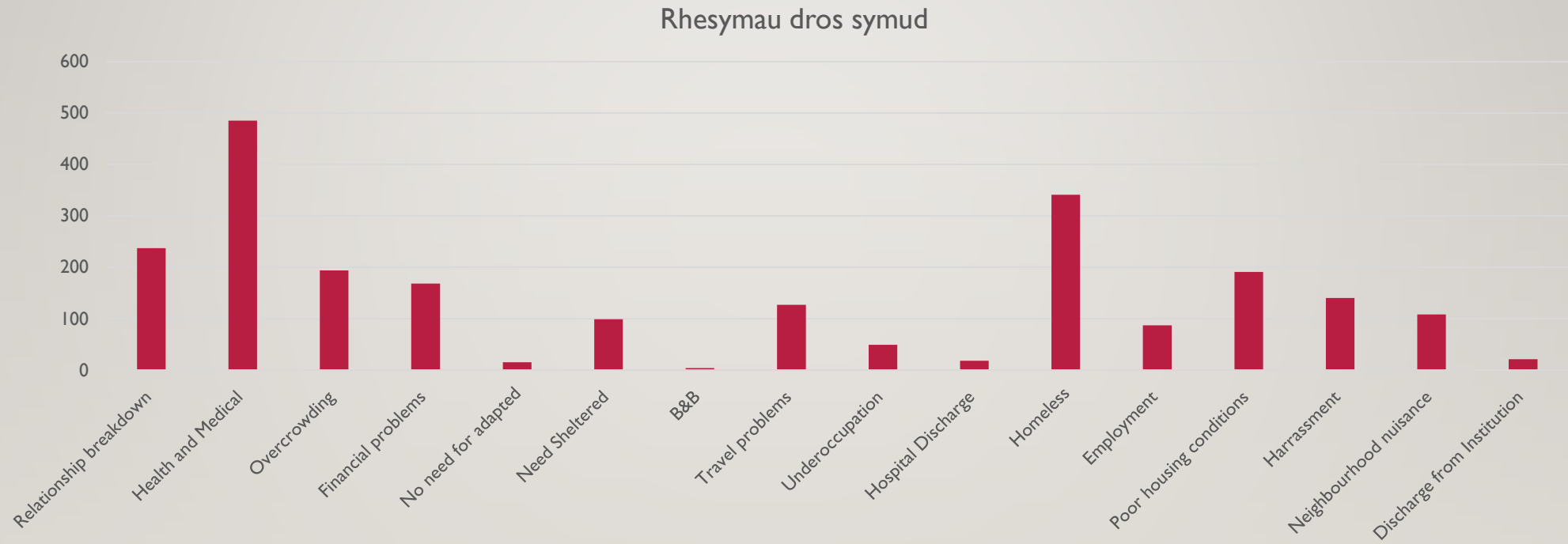
Ceisiadau Byw
(05/06/2023)
– **1808**

Bandiau
Blaenoriaeth A
– **C - 708**

DADANSODDIAD CYFREDOL

RHESYMAU DROS SYMUD

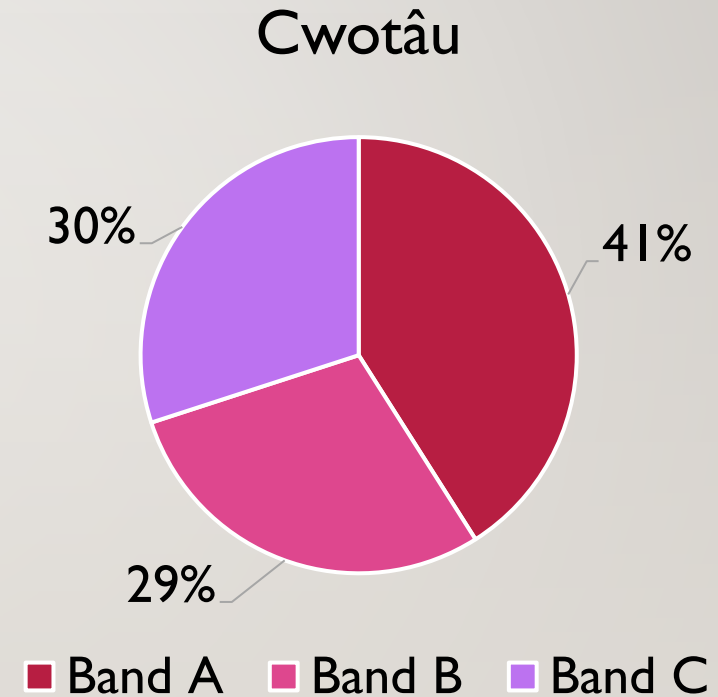

DYRANIADAU - 01/04/2022 | 31/03/2023

- **240** o Denantiaethau wedi'u Dechrau
- Aeth **79** (33%) o'r holl ddyraniadau i Ymgeiswyr â Dyletswydd Digartrefedd

MANYLION CYSWLLT

Tîm Cofrestr Tai – 01545 574123

Tîm Opsiynau Tai – 01970 633396

Cyngor Sir Ceredigion

Barcud – 0345 606 7654

Caredig – 01239 621800

WWHA – 0800 052 2526

Noder:

Cyn-denantiaeth - Cyngor Sir Ceredigion

Ôl-ddyrannu/Materion Tenantiaeth/Materion Cynnal a Chadw - Landlord

**UNRHYW
GWESTIYNAU?**
